

Raad voor de
rechtspraak

De minister van Economische Zaken en
Klimaat
Mr. Drs. M.A.M Adriaansens
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Afdeling strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 10 maart 2023
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
cc De Minister voor Rechtsbescherming
bijlage(n) -
onderwerp Advies over de concept Uitvoeringswet
Datagovernanceverordening

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

Geachte mevrouw Adriaansens,

Bij brief van 16 januari 2023, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake de concept Uitvoeringswet Datagovernanceverordening (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Dit Wetsvoorstel strekt tot implementatie van de verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende de betreffende Europese datagovernance en tot wijziging van Datagovernanceverordening (EU) 2018/1724.

De verordening heeft als inzet om de beschikbaarheid van data te vergroten door het vertrouwen in databemiddelingsdiensten, data-altruïstische organisaties en de mechanismen voor datadeling te versterken. De verordening beoogt een kader te stellen voor onder andere de volgende vormen van datadelen:

- het voor hergebruik beschikbaar stellen van overheidsgegevens, wanneer die gegevens onderworpen zijn aan rechten van anderen;
- het delen van gegevens door burgers of organisaties via een databemiddelingsdienst;
- het delen van data op altruïstische gronden.

In het Wetsvoorstel zijn aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) toezicht- en handhavingsbevoegdheden toebedeeld (zie de artikelen 5 en 8).

Wat betreft de rechtsbescherming staat tegen besluiten van de ACM inzake dit Wetsvoorstel beroep in eerste aanleg open bij de rechtbank Rotterdam en hoger beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (zie artikel 9). Voor besluiten die zien op hergebruik van overheidsgegevens, is deze bepaling niet van toepassing. Tegen die besluiten staat beroep open bij de rechtbank. Hoger beroep kan worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen

Raad voor de
rechtspraak

datum 10 maart 2023
pagina 2 van 3

ADVIES

Rechtsbescherming en concentratie

Voor de beoordeling van de keuze om de bestuursrechtelijke beroepszaken bij de rechtbank Rotterdam te concentreren, zoekt de Raad aansluiting bij zijn Toetsingskader wettelijke concentratie. Hierin is opgenomen dat rechterlijke concentratie slechts aan de orde is indien

De behandeling van een categorie zaken bijzondere rechterlijke expertise vereist,

en

* zich jaarlijks een beperkt aantal zaken van deze categorie aandient

of

* gewenst is in verband met aansluiting bij ketenpartners

of

* om redenen van een gezonde bedrijfsvoering.

Wat betreft de eis van specifieke deskundigheid is de Raad van mening dat hieraan is voldaan. In de toelichting bij artikel 9 van het Wetsvoorstel is onder meer aangegeven dat is gekozen voor toedeling van de rechtsmacht in eerste aanleg aan de rechtbank Rotterdam, omdat deze rechtbank reeds op verschillende terreinen van het economisch publiekrecht als de bevoegde bestuursrechter is aangewezen. Daarbij kan volgens deze toelichting worden gedacht aan de bevoegdheid in het kader van de Wet handhaving consumentenbescherming, de Telecommunicatiewet en de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen. Gezien de expertise van de rechtbank Rotterdam met deze regelgeving, is concentratie bij deze rechtbank volgens de Raad in dit geval op zijn plaats. Verder wordt in deze artikelsgewijze toelichting opgemerkt dat het aantal beroepszaken naar verwachting beperkt zal zijn. De Raad voorziet weliswaar dat het aantal zaken zal toenemen nu sprake is van nieuwe bevoegdheden, maar dat dit aantal niet substantieel zal zijn.

Voor beroep tegen besluiten die zien op hergebruik, is geen bijzondere rechter aangewezen. In de artikelsgewijze toelichting bij artikel 9 van het Wetsvoorstel wordt hierover opgemerkt dat dit onderdeel raakvlakken vertoont met de Wet hergebruik van overheidsinformatie (hierna: Who). Voor de Who geldt wel het normale regime uit de Algemene wet bestuursrecht en een verzoek om hergebruik uit de Who kan ook samen worden ingediend met een verzoek om hergebruik onder de verordening. Nu het aanwijzen van een bijzondere bestuursrechter in een dergelijk geval kan leiden tot twee verschillende beroepsgangen in procedures tegen een besluit dat wordt genomen naar aanleiding van een gecombineerde aanvraag, kan de Raad zich vinden in deze keuze van de wetgever.

WERKLAST

Het Wetsvoorstel leidt naar verwachting niet tot substantiële werklastgevolgen voor de Rechtspraak.

van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenoemde wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechterlijke zaken zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

Raad voor de
rechtspraak

datum 10 maart 2023
pagina 3 van 3

CONCLUSIE

Het Wetsvoorstel geeft de Raad voor de rechtspraak geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

drs. P. Arnoldus
Lid Raad voor de rechtspraak